

Seminaari: Kotona lapsia hoitavien, maahanmuuttaneiden vanhempien työelämäosallisuus – toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä

Ohjelma

Päivän ohjelma

9.15-9.40	Tilaisuuden avaus Mounia Bejedi , juontaja, Koto-Espoo Henna Leppämäki , erityisasiantuntija, Sosiaali- ja terveysministeriö
9.40-11.00	Kotona lapsia hoitavien vanhempien työelämäosallisuus - hankkeet
11.00-12.00	Lounas (omakustanteinen)
12.00-12.45	Kotona lapsia hoitavien vanhempien työelämäosallisuus – hankkeet jatkavat
12.45-13.15	Toimintamallien vaikuttavuus, juurruttaminen, jatkuvuus ja hankkeiden suositukset – Paneelikeskustelu - Kotivanhempihankkeet
13.15-13.30	Kommenttipuheenvuoro Maija Lehtimaa , maahanmuuton ja kotoutumisen asiantuntija, Kuntaliitto
13.30-14.00	Kysymyksiä ja keskustelua sekä päätössanat

Kotona lapsia hoitavien, maahanmuuttaneiden vanhempien työelämäosallisuus

Toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä

Seminaari tiistaina 9.12.2025 Omniassa, Espoo

Ritva Mertaniemi, koordinaattori

Kumppanina kotoutumisessa -hanke

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kumppanina kotoutumisessa –hanke

- Koordinoi Euroopan sosiaalirahaston uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman **Maahanmuuttaneiden toimiva arki** –kokonaisuutta
- Kumppanina kotoutumisessa -koordinaatiorahastuksen ja alueellisten hankkeiden muodostaman kokonaisuuden tavoitteena on
 - Poistaa osallistumisen esteitä ja saada maahanmuuttaneiden potentiaali paremmin käyttöön mm. työmarkkinoilla
 - Vahvistaa koulutusjärjestelmän kykyä vastata maahanmuuttajaväestön tarpeisiin
 - Edistää osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa
- Kehittämistyötä tehdään työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön rahoituksella kumppanuusperiaatteella.

Kotona lapsia hoitavien vanhempien työelämäosallisuus

Kotona lapsia hoitavien vanhempien työelämäosallisuus (Kotivanhempihankkeet) on yksi sisältöalueista Maahanmuuttaneiden toimiva arki –kokonaisuudessa.

Kotivanhempihankkeiden erityistavoitteena on

- vahvistaa heikommassa työmarkkina-asemassa ja suurimassa huono-osaisuusriskissä olevien henkilöiden aktiivista toimijuutta ja osallisuutta
- sekä kiinnittymistä koulutukseen ja työmarkkinoille

Hankkeissa kehitetään sellaista toimintaa, jolla **tavoitetaan ja saadaan kotona lapsiaan hoitavia vanhempia** kotoutumista, koulutusta, työllistymistä ja arjen hallintaa edistävien **palvelujen piiriin**.

Miksi kotivanhempihankkeita tarvitaan?

- Maahanmuuttaneiden työllisyysaste on heikompi kuin suomalaistaustaisen väestön. Erityisesti maahanmuuttaneiden naisten työllisyystilanne on Suomessa selvästi heikompi kuin muissa Pohjoismaissa. Ero suomalaisiin ja Suomessa syntyneisiin naisiin on noin 10–20 %.
- Suomen kahden polun integraatiomalli sisältää riskin, että kotona lapsiaan hoitavat vanhemmat ja erityisesti äidit jäävät pysyvästi työelämän ulkopuolelle.
- Kotoutumispalvelut eivät tavoita kotona lapsia hoitavia maahanmuuttajaäitejä, joilla on tunnetusti riski jäädä vaille palveluita.
Kotoutumisajan ylittäneille kotivanhemmille palveluita on tarjolla erityisen niukasti.
- Vuoden 2025 alussa voimaan tullut laki kotoutumisen edistämisestä edellyttää, että kunnat tarjoavat kotoutumista edistävää koulutusta myös työmarkkinoiden ulkopuolella oleville ryhmille, kuten kotona lapsiaan hoitaville vanhemmille.

Kotivanhempien työelämäosallisuus tärkeää!

- **Työelämäosallisuus edistää kotoutumista**
 - Työ on yksi merkittävimmistä kotoutumisen väylistä. Se lisää kielitaitoa, sosiaalisia verkostoja ja ymmärrystä suomalaisesta yhteiskunnasta.
- **Ehkäisee syrjäytymistä ja taloudellista haavoittuvuutta**
 - Pitkäaikainen poissaolo työmarkkinoilta kasvattaa riskiä jäädä pysyvästi työelämän ulkopuolelle. Tämä voi johtaa taloudelliseen riippuvuuteen ja heikompaan hyvinvointiin.
- **Lasten ja perheen hyvinvointi**
 - Vanhemman osallisuus työelämässä voi parantaa koko perheen asemaa ja lasten koulutuspolkuja. Tutkimukset osoittavat, että vanhemman työmarkkina-asema vaikuttaa lasten tulevaisuuteen.
- **Työvoiman tarve Suomessa**
 - Väestön ikääntyminen ja työvoimapula monilla aloilla tekevät maahanmuuttajien työllistymisestä yhteiskunnallisesti tärkeää.

Kotivanhempihankkeiden paikkakunnat, toimijatahot ja yhteystiedot

Sie osaat ja kuulut

Essi Perätalo

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä, Rovaniemi

<https://www.redu.fi/fi/redu/hankkeet/sie-osaat-ja-kuulut>

Kotoa työelämään – Maahanmuuttaneiden toimiva arki

Eija Kuha/ Saija Taivalmäki

Koulutuskuntayhtymä OSAO, Oulu

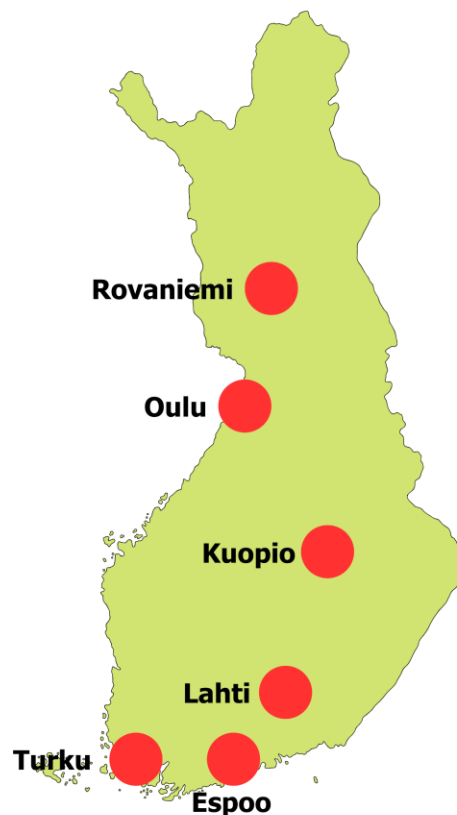
<https://www.osao.fi/hankkeet/kotoa-tyoelamaan-maahanmuuttaneiden-toimiva-arki/>

Maahanmuuttanut kotoa ammattilaiseksi

Pauliina Korhonen

Savon Koulutuskuntayhtymä Oy, Kuopio

<https://sakky.fi/fi/maahanmuuttanut-kotoa-ammattilaiseksi-mako>

Kotiäitiluotsi

Kirsi Arolainen

Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy, Turku

[Kotiäitiluotsi \(humak.fi\)](https://humak.fi)

HOT – Hyvinvointia, osallisuutta ja työtä maahan muuttaneille vanhemmille

Mariia Baliasina

Lab-ammattikorkeakoulu Oy (pää toteuttaja), Lahti

Lahden kansanopiston säätiö sr. (osatoteuttaja), Lahti

<https://lab.fi/fi/projekti/hot>

Kotoa kohti työelämää – kokonaisvaltaista kotoutumista maahanmuuttajavanhemmille

Jaanamari Torniainen

Espoon kaupunki (pää toteuttaja), Espoo

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia (osatoteuttaja), Espoo

<https://www.omnia.fi/hankkeet/kotoa-kohti-tyoelamaa-kokonaisvaltaista-kotoutumista-maahanmuuttajavanhemmille>

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

Kotoa työelämään – Maahanmuuttaneiden toimiva arki - KOTVA

Toteuttaja:

Koulutuskuntayhtymä OSAO, Oulu

1.9.2023–31.3.2026

Hankepäällikkö:

Eija Kuha / Saija Taivalmäki 2/026 saakka

Yhteystiedot:

+358 44 7037 793

eija.kuha@osa.fi, saija.taivalmaki@osa.fi

FB: @KOTVAKotoaTyöelamaan

LinkedIn: KOTVA –Kotoa työelämään

Kohti työelämään -hankkeen verkkosivu: [Kotoa työelämään – Maahanmuuttaneiden toimiva arki | OSAO](#)

Hankkeessa on kehitetty toimintamalleja, jotka tukevat maahanmuuttaneiden kotivanhempien osallisuutta, suomen kielen oppimista sekä siirtymistä koulutukseen ja työelämään.

Kehittämistyön tuloksena on syntynyt:

Monikanavaisen viestinnän toimintamalli kotivanhempien tavoittamiseen –selkeä ja hyvin sovellettavissa muiden toimijoiden käyttöön. Tutustu: [Kotoa työelämään – Monikanavaisen viestinnän malli maahanmuuttaneiden kotivanhempien tavoittamiseen | Innokylä](#)

Koulutusmalli:

Kielikerho – kotivanhempien suosittua matalan kynnyksen toimintaa suomen kielen aktivoimiseen ja vahvistamiseen. Lapset ovat myös tervetulleita.

Kohti työelämään -valmennus, jossa osallistujat pohtivat opiskelu- ja uramahdollisuuksia, tutustuvat lapsiperheiden palveluihin sekä osallistuvat kielitaidon arviointiin ja saavat kielitaidon kehittämisen suunnitelman.

Työelämäyhteistyön menetelmät harjoittelijoiden ja työnantajien yhteisiin toimintatapoihin ja ohjaukseen.

Monikanaisten viestinnän malli maahanmuuttaneiden kotivanhempien tavoittamiseen

Yulia Louckx

OSAO

Euroopan unionin
osarahoittama

Sisältö

1. Keitä he ovat – maahanmuuttaneet kotivanhemmat?
2. Miten tavoittaa kotivanhempia? Monikanavaisen viestinnän malli & vinkit soveltajille
3. Kehittämistyön tulokset

1. Mark ja poikavauva Sander

- Korkea koulutus ulkomailta
- Osaa englantia, ei osaa suomea
- 2 vuotta Suomessa
- Suuntaa etsivä

2. Miriam ja poikavauva Bilal

- Korkea koulutus Suomesta
- Osaa hyvin englantia ja suomea
- 5 vuotta Suomessa
- Toivoo alanmukaista työtä

3. Liza ja tyttö Isra

- Matala koulutus (ei peruskoulun päättötodistusta)
- Ei osaa englantia, osaa hyvin vähän suomea
- 6 vuotta Suomessa
- Kotona lasten kanssa, ei urasuuntaa

Erilaiset ihmiset

- Kotivanhempien joukko on **hyvin moninainen** — heidän taustat, kielitaito, koulutustaso ja asumisen kesto Suomessa vaihtelevat suuresti.
- Ihmisillä on **erilaisia arvoja ja käsityksiä hyvästä elämästä**. Joillekin tärkeintä on suuri perhe ja mahdollisuus olla kotivanhempana.
- Heitä kuitenkin yhdistää **vanhemmuus sekä halu rakentaa itselleen ja lapsilleen hyvä elämä uudessa maassa**.

Kielikerho Ainolan puistossa, kesäkuu 2025

- Tukea urasuunnitteluun – mitä ja missä voi opiskella, mikä ala tai työ voisi sopia omiin vahvuuksiin.
- Tietoa lapsiperheiden palveluista Oulussa.
- Mahdollisuus osallistua suomen kielen arviointiin ja saada todistus omasta kielitasosta.

- Suomen kielen aktivointi ja vahvistaminen, vertaisten tapaaminen sekä toimintaan tutustuminen matalalla kynnyksellä.

Viestinnän toimintamalli

Toimintamallin nimi:

Kotoa työelämään – Monikanavaisen viestinnän malli maahanmuuttaneiden kotivanhempien tavoittamiseen

Tavoitteena:

- tavoittaa ja aktivoida moninainen kohderyhmä
- luottamuksen rakentaminen
- osallistumisen mahdollistaminen

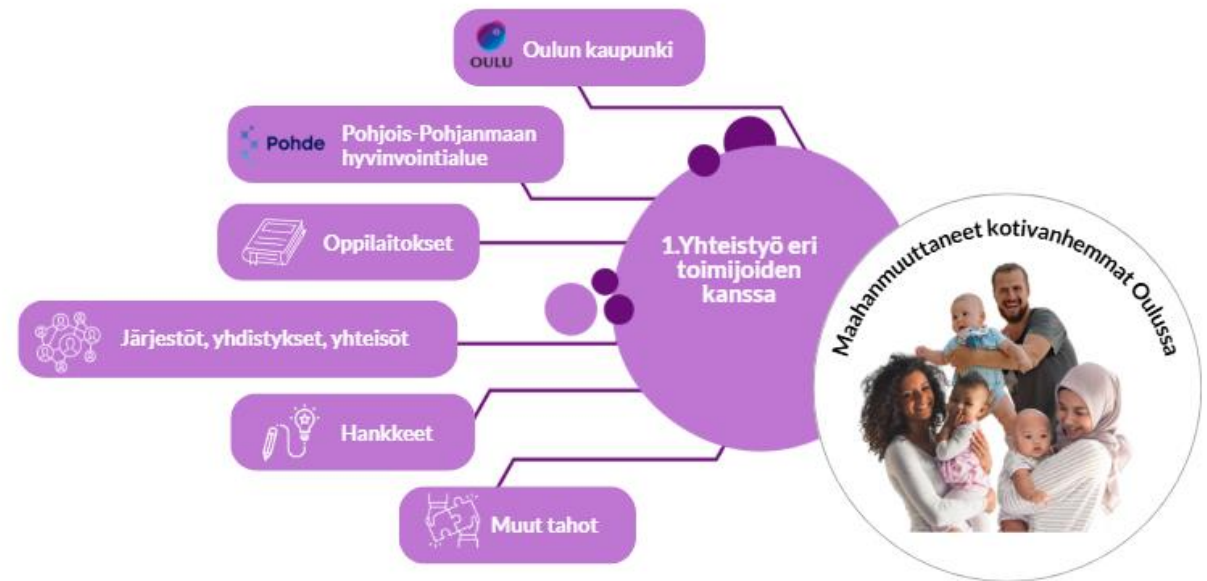
Kokonaisuus: viisi toisiaan täydentävää osa-aluetta

Monikanavaisen viestinnän malli

1. Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa

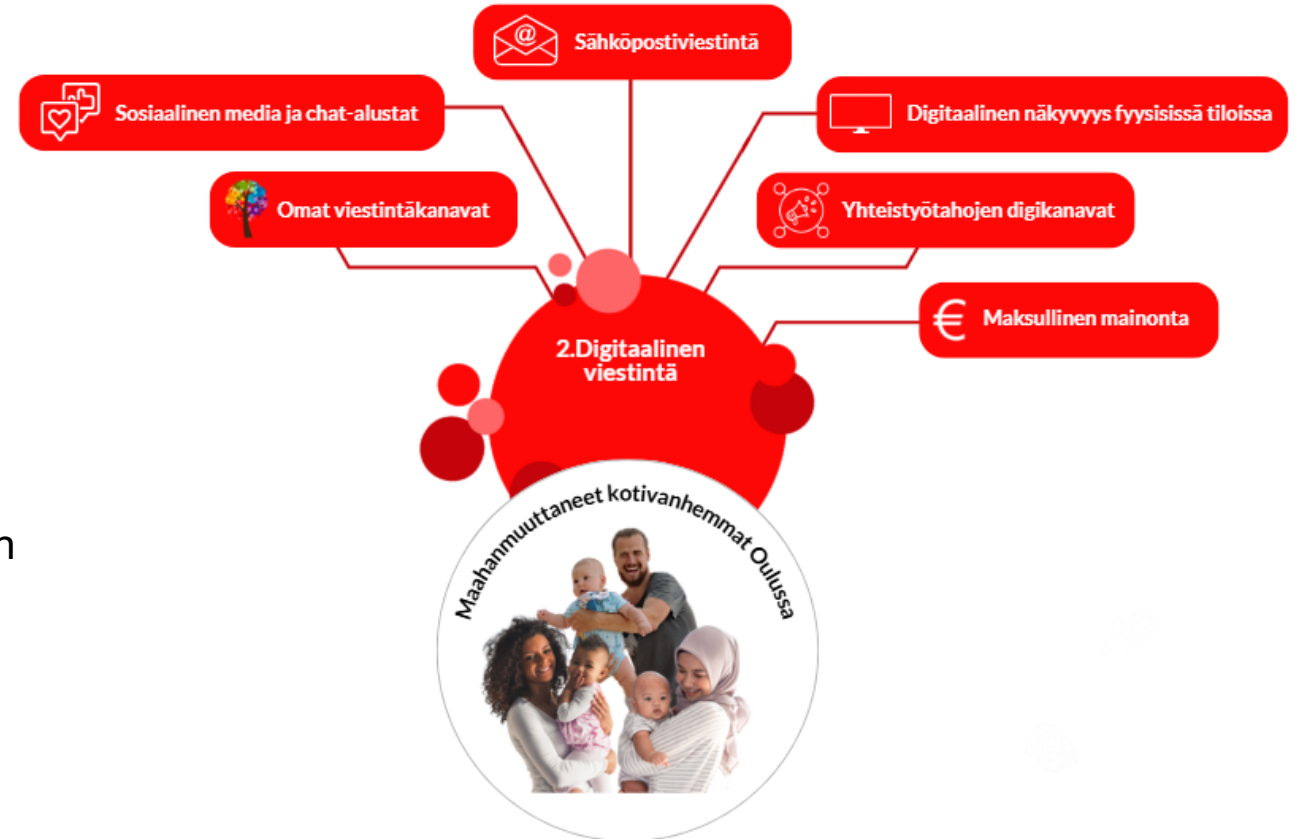
- Tavoitteena tavoittaa kohderyhmä luotettavien väylien kautta
- Yhteistyön muodot:
 - Suora tiedotus sähköpostilla, verkossa ja livenä
 - Toiminnan esittely kohderyhmälle

Monikanavaisen viestinnän malli

2. Digitaalinen viestintä

- Omat Facebook- ja LinkedIn-sivut
- Oulukoto - Howspace-ympäristö ammattilaisille Oulussa
- Näkyvyys fyysisessä tiloissa
- Paikalliset Facebook-ryhmät ja monikulttuuristen toimijoiden kanavat
- Maksullinen mainonta esim. Facebookissa
- WhatsApp-chat osallistujille

Monikanavaisen viestinnän malli

3. Suora henkilökohtainen tavoittaminen

- Tapaamiset, tapahtumat ja esittelyt kotivanhemmille ja toimijoille
- Kotivanhemmat tiedonvälittäjinä
- Puskaradio on erityisen tehokas samaa kieltä puhuvissa ryhmissä

Monikanavaisen viestinnän malli

4. Visuaaliset ja monikieliset materiaalit

- Yhtenäinen visuaalinen ilme
- Materiaalit suomeksi ja englanniksi
- Kuvat ja videot
- Digitaaliset ja painetut materiaalit

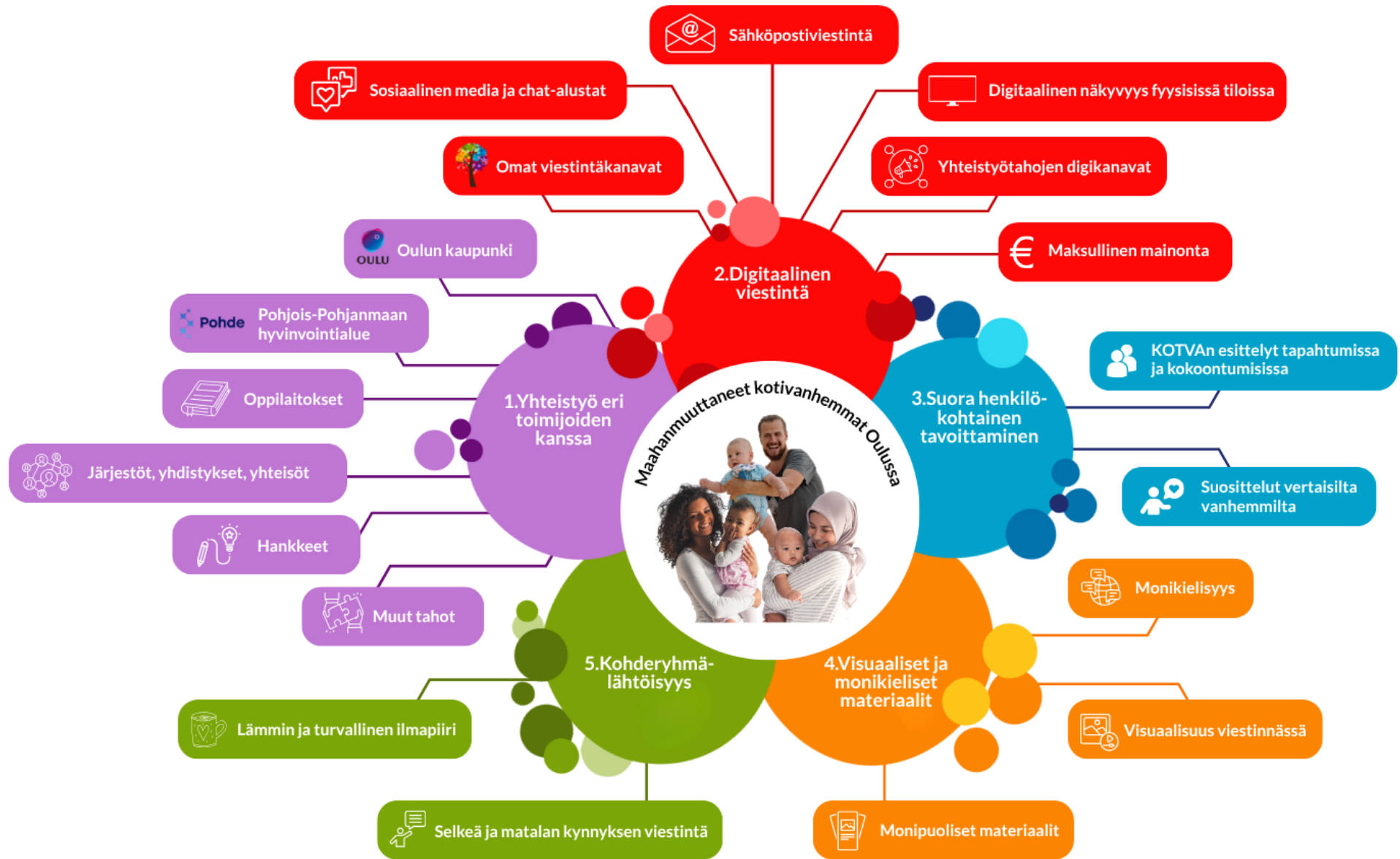

Monikanavaisen viestinnän malli

5. Kohderyhmälähtöisyys

- Toiminta suunnitellaan kotivanhempien tarpeista käsin
- Selkeä viesti: osallistuminen helppoa ja lapsiystävällistä
- Viestintä tukee arkea ja motivoi osallistumaan

Vinkit mallin soveltajille

Malli soveltuu monenlaisille toimijoille – kaupungin palveluista järjestöihin ja muille toimijoille. Mallia voi räätälöidä oman paikkakunnan ja viestintätavoitteiden mukaan.

Keskeiset vinkit:

- Asetu kohderyhmän asemaan
- Monikanavaisuus
- Monikieliset ja visuaaliset materiaalit
- Resurssien huomioiminen
- Seuranta, arviointi ja kehittäminen

[Kotoa työelämään – Monikanavaisen viestinnän malli maahanmuuttaneiden kotivanhempien tavoittamiseen | Innokylä](#)

Kehittämistyön tulokset

- **Koulutusmalli**
 - Kielikerho -toiminta ja Kohti työelämää -valmennus
 - Asiakasprofiilit ja jatkopolut
 - Osallisuuskysely ja onnistumistarinat
- **Työelämäyhteistyön kokemukset**

**Syntyneet toimintamallit julkaistaan 3/2026
mennessä innokylä.fi -sivustolla!**

Ammattikortteja on painettu vihkoina ja irtokortteina. Sähköisenä OSAOn nettisivuilla: [Kotoa työelämään – Maahanmuuttaneiden toimiva arki | OSAO](#)

Löydä oma alasi! - verkkokurssi julkaistaan aoe.fi -sivustolla.

 @KOTVAKotoaTyöelamaan KOTVA - Kotoa työelämään

Kotiäitiluotsi

Toteuttaja: Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy, Turku 01.01.2024 – 31.12.2026	Hankkeessa kehitetään ja kokeillaan vertaisohjaajuuteen perustuvaa kotiäitiluotsi-toimintaa, joka tukee maahan muuttaneiden vanhempien osallisuutta, aktiivista toimijuutta ja työllistymismahdollisuuksia. Hankkeessa kertaautuu osallisuus. Vertaisohjaajina toimivat kotiäitiluotsit saavat työkokemusta Suomessa ja tukevat samalla yhteiskunnassa paikkaansa hakevia kotiäitejä ja heidän osallisuuttaan. Hankkeessa on toteutettu viikoittaisia vertaisryhmiä 4/lukuvuosi -24-25 sekä -25-26. Hankkeeseen on osallistunut 40-80 kotiäitiä.
Hankepäällikkö: Kirsi Arolainen	
Yhteystiedot: +358 50 5175 542 kirsi.arolainen@humak.fi	Tähän mennessä on hahmotettu toimijaprofiileja, jotta tunnistettaisiin yhä täsmällisemmin kotiäitien tarpeet. On täsmennetty kotiäitiluotsien roolia. Lisäksi on tuotettu ohjeistuksia ja materiaalia kotiäitiluotsien ryhmätoiminnan tukemiseen (mm. aloituskoulutus, materiaaleja ryhmän vetäjille, luotsipalaverit yms.) Tarkoituksena on löytää pysyvä toimintamalli vuoden 2026 aikana. Hanketta on toteutettu tiiviissä yhteistyössä Turun kaupungin ja järjestöjen kanssa.
Kotiäitiluotsi (humak.fi)	

Kotiäidit kohderyhmänä ja toimijoina

Humanistinen ammattikorkeakoulu

Sevime Bushi Hoxha
sevime.bushi-hoxha@humak.fi

Kotiäiti-
luotsi

HUMAK[®]

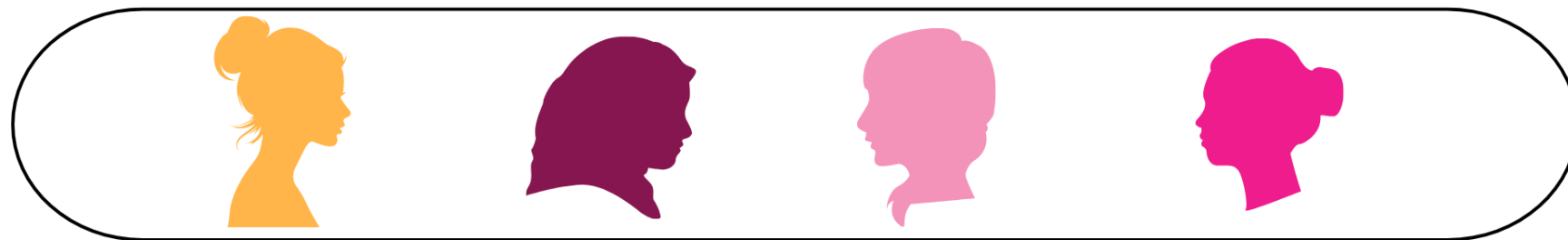
Euroopan unionin
osarahoittama

HANKKEEN PERUSAJATUS

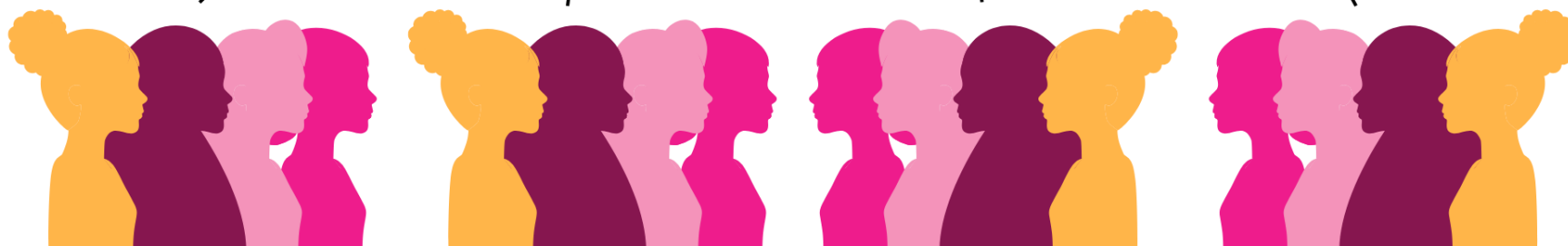
- Hankkeessa kehitetään ja kokeillaan vertaisohjaajuuteen perustuvaa kotiäitiluotsi-toimintaa.
- Toiminnan tarkoituksena on tukea maahanmuuttajaäitien osallisuutta, aktiivista toimijuutta ja työllistymismahdollisuuksia.
- Hanke käynnissä vuoden 2026 loppuun.
- <https://kotiaitiluotsi.humak.fi/>

VERTAISRYHMÄTOIMINTA

KOTIÄITILUOTSIT

KOTIÄIDIT

Ryhmät lukuvuosina 2024-25 ja 2025-26. Osallistujia tähän mennessä noin 40 (vrt. EURA).

KOTIÄITILUOTSI-TOIMINTAMALLI

Kotiäitiluotsit saavat

- Palkkaa
- Työkokemusta Suomesta
- Mahdollisuuden parantaa suomen kielen taitoaan työelämässä
- Koulutuksen ja kokemusta ohjaustyöstä
- Hyödyntää osaamistaan vertaisryhmässä

Kotiäidit

- Pääsevät kodin ulkopuolelle
- Saavat vertaistukea
- Saavat kokemuksen merkityksellisyydestä ja kuulumisesta johonkin
- Hankkivat rohkeutta suomen kielen käyttöön ja elämään Suomessa

Kotiäitiluotsi Sevime Bushi Hoxha

Kotiäiti-
luotsi

- Paikan jakaa kokemuksiani
- Mahdollisuuden auttaa
- Suomalaisen ympäristön kokemusta
- Kielen kehittymistä
- Motivaatiota edetä
- Askeleen kohti tulevia suunnitelmia

kotiaitiluotsi.humak.fi

HUMAK[®]

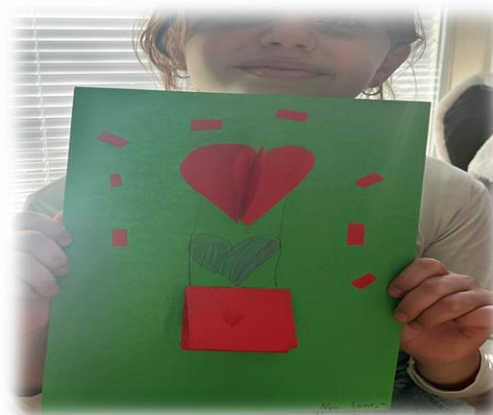

Euroopan unionin
osarahoittama

Mitä
vertaisohjaajana
tarjotaan ?

Tarjotaan käytännön
apua, kuten neuvontaa ja
tietoa arjesta
selviytymiseen.

Yhteisöllisyys ja oppiminen

- Kirjastovierailu
- Luova projektityö: Tuleva ammattini
- Ystävyyssuhteiden rakentaminen
- Yhteisöllinen oppiminen

Keskustelukortit

Kotiäiti-
luotsi

- Vuorovaikutteinen hetki
- Ajatusten jakaminen
- Keskustelun harjoittelu
- Yhteisöllisyys

kotiailuotsi.humak.fi

HUMAK[®]

Euroopan unionin
osarahoittama

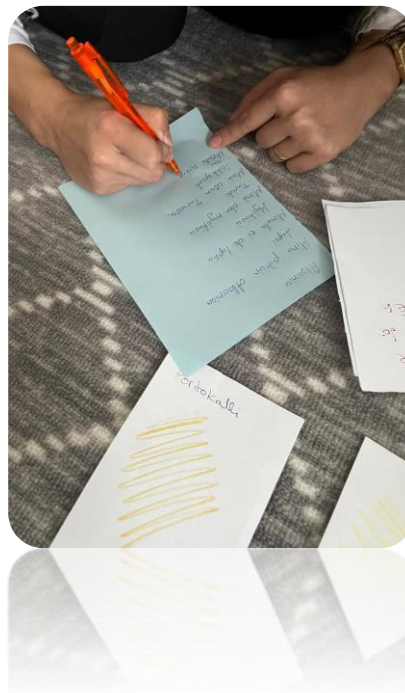
Ruokakulttuurin oppiminen – suomalaiset ja omat perinteet

- Kulttuurien jakaminen
- Luottamuksen rakentaminen
- Työnjako ja yhteistyö
- Ilo ja nautinto
- Kieliharjoitus

Ajatusten jakaminen

- Ajatus on tärkeä jakaa
- Mielialiteiden ilmaisu
- Ideoiden jakaminen
- Keskinäinen tuki

Kotiäiti-
luotsi

kotiailuotsi.humak.fi

HUMAK^H

Euroopan unionin
osarahoittama

Käsityö – Itsenäisyyspäivän Teema

Teimme Suomen
lippuja
yhdistäen
Albanian
historiaa sekä
perinteisiä ja
moderneja
villatekniikoita

Tunteet, luominen ja motivaatio

Kotiäiti-
luotsi

Äidit loivat
Suomen lipun
omien tunteiden,
luomisen ilon ja
motivaation
kautta –
yhdistäen
historiaa,
kulttuuria ja
käsityön
merkitystä.

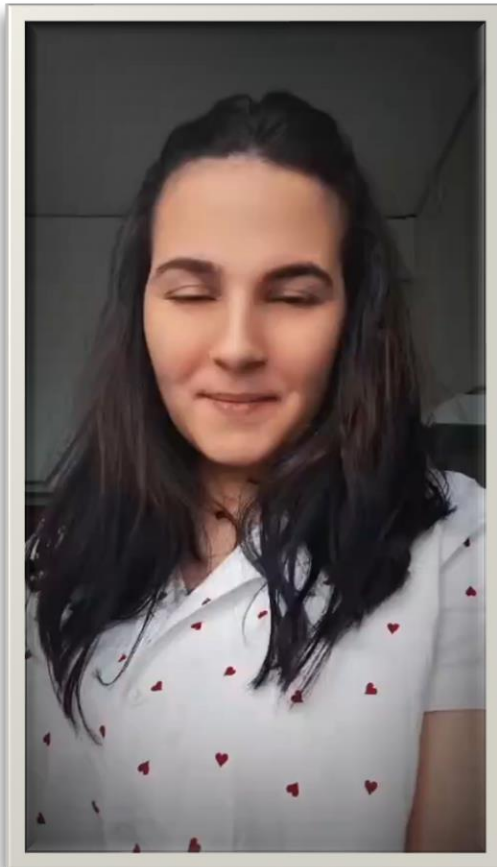
kotiailuotsi.humak.fi

HUMAK[®]

Euroopan unionin
osarahoittama

Kotiäiti-
luotsi

kotiailuotsi.humak.fi

HUMAK[®]

Euroopan unionin
osarahoittama

HOT – Hyvinvointia, osallisuutta ja työtä maahan muuttaneille vanhemmille

Toteuttajat: LAB-ammattikorkeakoulu Oy (pää toteuttaja), Lahti Lahden kansanopiston säätiö sr. (osatoteuttaja), Lahti 1.8.2023 - 31.3.2026	HOT – Hyvinvointia, osallisuutta ja työtä maahan muuttaneille vanhemmille -hankkeen tavoitteena on ollut vahvistaa kotona lapsiaan hoitavien maahanmuuttajavanhempien kotoutumista, koulutusta, työllistymistä ja arjen hallintaa. Hankkeen kohderyhmään ovat kuuluneet myös toimintaan osallistuneiden perheet ja muut tukiverkostot. HOT-hanke on järjestänyt ryhmätoimintaa, johon on osallistunut 66 kohderyhmäläistä, Lahdessa ja Lappeenrannassa. Heille on tarjottu suomen kielen opetusta sekä tietopajoja terveydestä, hyvinvoinnista, koulutuksesta ja työelämästä. Osallistujat ovat saaneet myös henkilökohtaista tukea heidän polkujensa selvittämiseksi.
Hankepäällikkö: Mariia Baliasina	
Yhteystiedot: +358 44 708 5222 mariia.baliasina@lab.fi	Yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa HOT-hanke on järjestänyt infotilaisuuksia maahan muuttaneille, jotka ovat keränneet yli 160 kuuntelijaa.
https://lab.fi/fi/projekti/hot	Hankkeen toimenpiteistä ja kokemuksista syntyy tietoa kohderyhmästä sekä toimintamalli (julkaistaan vuoden 2026 alussa). Hankkeen materiaalia on saatavilla projektin sivustolta.

**HYVINVOINTIA
OSALLISUUTTA
TYÖTÄ**

HOT - hyvinvointia, osallisuutta ja työtä maahan muuttaneille vanhemmille

8/2023 - 3/2026 Lahti ja Lappeenranta

6 ryhmää hankkeen aikana, 66 osallistujaa
infotilaisuudet yhteistyökumppaneille, 160 osallistujaa

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**LAHDEN
KANSANOPISTO**

**LAB University of
Applied Sciences**

HYVINVOINTIA
OSALLISUUTTA
TYÖTÄ

20^Ä KIELTÄ

LAPSILUKU

2,29

66 osallistujaa

© Australian Bureau of Statistics, GeoNames, Microsoft, MapInfo, Open Places, OpenStreetMap, Overpass Maps Foundation, TomTom, Zenith

SUOMESSA

0-3 vuotta

4-6 vuotta

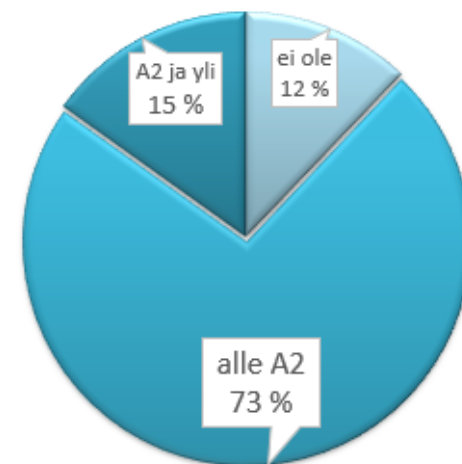
7+ vuotta

30-45v

alle
30

yli
45

20 sujuvaa
englantia

venäjä
tigrinja
espanja
dari
ukraina
arabia
turkki
tagalog
farsi
portugali
bengali
kiina
englantia
swahili
kurdi
albania
lamili
azeri
vietnam
uiguuri

Euroopan unionin
osarahoittama

LAHDEN
KANSANOPISTO

LAB University of
Applied Sciences

TERVEYS ja HYVINVOINTI ryhmätoiminnassa

TILOJEN JÄRJESTELYT

- tilat imetykseen ja lapsille
- terveelliset tarjoilut

TAUSTAT HUOMIOITU

- naisten ja miesten yhteinen oleskelu
- eri terveyssysteemit

KÄYTÄNTÖLÄHTÖISET TIETOPAJAT

- lähdetään perusasioista
- ei esitetä suomalaisia tapoja ainoina oikeina
- esimerkit ja toimintavinkit + aika kysymyksille
- Teemat: **Terveyspalvelut**. Perhesuunnittelu. **Rokotukset**. Seulonnat. **Ravitsemus**, uni, liikunta. Arjessa jaksaminen ja mielen hyvinvointi. Perhe Suomessa sekä työn ja perheen yhteensovittaminen. **Eri-ikäiset lapset**.

Kotoa kohti työelämää – kokonaisvaltaista kotoutumista maahanmuuttajavanhemmille

Toteuttajat:

Espoon kaupunki (pää toteuttaja), **Espoo**
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä
Omnia (osatoteuttaja), **Espoo**

1.9.2023–31.12.2025

Hankepäällikkö:

Jaanamari Torniainen

Yhteystiedot:

+358 40 126 4987

Jaanamari.torniainen@omnia.fi

<https://www.omnia.fi/hankkeet/kotoa-kohti-tyoelamaa-kokonaisvaltaista-kotoutumista-maahanmuuttajavanhemmille>

Hanke on kehittänyt toimintamallin, joka tukee maahanmuuttajakotivanhempien kotoutumista kokonaisvaltaisesti. Malli sisältää:

- **Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin**
- **Suomen kielen opetusta**
- **Perehdytystä suomalaiseen yhteiskuntaan**
- **Uraohjausta**

Kielitietoista kerhotoimintaa vanhempien opetuksen ajaksi

Toimintamalli perustuu monitoimijuuteen ja sovittuun yhteistyöhön Espoon ja Omnian välillä.

Keskeiset tulokset

Kotoutumista tukeva palvelukokonaisuus:

1. **Kotivanhemmat oppivat suomen kieltä ja saavat tietoa** työelämän ja koulutuksen mahdollisuuksista sekä tekevät urasuunnitelman, mikä vahvistaa heidän osallisuuttaan ja työllistymismahdollisuuksiaan.
2. **Lapsille tavoitteellinen kerhotoiminta:** Ammattilaisten järjestämä toiminta tukee lasten kielen ja taitojen kehitystä turvallisessa ympäristössä.
3. **Monitoimijainen yhteistyömalli:** Selkeä työnjako ja vastuut eri toimijoiden kesken, mikä varmistaa mallin toimivuuden ja jatkuvuuden. ***Kunta/kaupunki:** strateginen omistajuus, koordinointi, tilat, asiakasohjaus ***Varhaiskasvatus:** kerhotoiminnan sisältö ja lasten hyvinvointi ***Koulutuksen järjestäjä:** suomen kielen opetus, arviointi, uraohjaus

43

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

Kotoa kohti työelämää

Seminaari 9.12.2025

Espoon avoin varhaiskasvatus Outi Salmi ja Kia Lahenius
Koto-Espoo, alkuvaiheen kotoutumispalvelut Reetta Tiainen
Omnia Jaanamari Torniainen

Euroopan unionin
osarahoittama

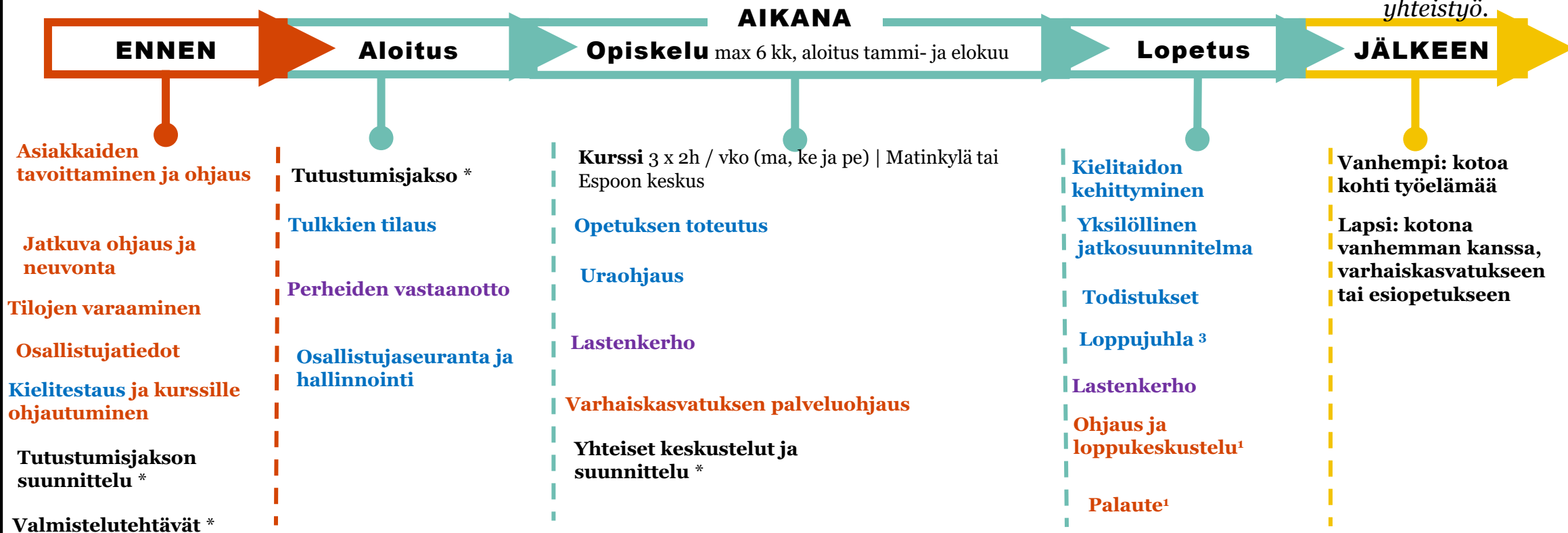

Kotoa kohti työelämää -TOIMINTAMALLI

Maahanmuuttajakotivanhemman kielipolku

Tavoitteena on suomen kielen taidon, osallisuuden ja kotoutumisen vahvistaminen työelämälähtöisesti.

ARVOT: asiakaslähtöisyys, yhteistyö.

Vastuutahot / toimijat kotivanhemman tukena

Espoon kaupungin kotoutumispalvelut Espoon kaupungin avoin varhaiskasvatus **Omnia** * yhteisiä

Vastuut ja tehtävät

- **Koto-Espoo:** Vastuualueena strateginen omistajuus. Tehtävänä toiminnan koordinointi, asiakasohjaus, tilat, rakenteen ja toimintamallin ylläpito ja kehittäminen
- **Espoo avoin varhaiskasvatus:** Vastuualueena lasten hyvinvointi, turvallisuus ja oppiminen. Tehtävänä kerhotoiminnan järjestäminen, sisältö ja ympäristö.
- **Omnia:** Vastuualueena pedagoginen laatu ja opetus toteutuu. Tehtävänä suomen kielen opetus, oppisisällöt, arviointi, alku- ja lopputestaus ja uraohjaus.

Euroopan unionin
osarahoittama

Toimintamallin perusta

- Yhteiset pelisäännöt, selkeä rakenne ja organisointitapa.
 - > vastuualueet ja tehtävät kuvattu ja kaikkien tiedossa
- Yhteinen tavoite, avoin vuorovaikutus ja luottamus.
- Avoin tiedonkulku ja tiedon dokumentointi
 - > viestintäkanavana Teams
- Yhteinen suunnittelu
 - > esimerkiksi tutustumisjaksot ja arviointi
- Säännölliset kokous- ja kehittämiskäytännöt

Euroopan unionin
osarahoittama

Tutustumisjakso

Tutustumisjakso – 2 viikkoa

- Tutustutaan!
- Lapset ja aikuiset ovat yhdessä
- Saat tietoa ja teet tehtäviä
- Tutustumisjakson jälkeen alkaa opetus luokassa ja lapset aloittavat kerhossa

11.8.	13.8.	15.8.
Kaikki palvelut ja Koto-Espoo	Tehtäviä yhdessä	Uraohjaus

18.8.	20.8.	22.8.
Suomen kieli	Varhaiskasvatus	Tehtäviä yhdessä

Euroopan unionin
osarahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama

Koto-Espoo

Asiakasohjaus: Vahvistaa sitoutumista palveluun

Keskeiset tekijät ohjauksessa -mitä huomioida:

1) Yksilölliset tarpeet

- Ohjaus perustuu asiakkaiden henkilökohtaisiin tilanteisiin ja tavoitteisiin. Teemme asiakkaille palvelutarpeen arvion ja tarvittaessa kotoutumissuunnitelman

2) Perheen tilanne

- Huomioimme kodin- ja lastenhoidon järjestelyt, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan osallistumismahdollisuuksiin. Puolison aktiivinen ja tukeva rooli vahvistaa sitoutumista, joten pyrimme huomioimaan koko perheen tilanteen ohjauksessa.

3) Kielitestausta ja opiskeluvalmiudet

- Asiakkaan kielitaito ja opiskeluvalmiudet arvioidaan, jotta palvelu vastaa asiakkaan osaamistasoa. Ohjaamme tarvittaessa asiakkaamme Omnian toteuttamaan kielitaidon testaukseen.

Asiakkaiden tarpeiden ja toiveiden pohjalta olemme rakentaneet hankekurssien ympärille laajemman palvelupolun.

Euroopan unionin
osarahoittama

MAANANTAI

Suomea
kotivanhemmille (A2)
klo 9-11.30

Suomea
senioreille (alkeet)
klo 11.30-13

Suomea
kotivanhemmille
(alkeet)
klo 13-15

TIISTAI

Suomea
kotivanhemmille (B1)
klo 9-11.30

KESKIVIIKKO

Suomea
kotivanhemmille (A2)
klo 9-11.30

Suomea
kotivanhemmille
(alkeet)
klo 13-15

TORSTAI

Suomea
kotivanhemmille (B1)
klo 9-11.30

Avoin perhekerho
klo 12-16

PERJANTAI

Suomea
kotivanhemmille (A2)
klo 9-11.30

Suomea
senioreille (alkeet)
klo 11.30-13

Suomea
kotivanhemmille
(alkeet)
klo 13-15

Koto-Espoo • *Punainen tupa, Espoon keskus*

Euroopan unionin
osarahoittama

OMNIA

MAANANTAI

Suomea
kotivanhemmille
(alkeet)
klo 9-11

Suomea
senioreille (alkeet)
klo 11.30-13

Suomea
kotivanhemmille (A2)
klo 13-15.30

TIISTAI

Suomea
aloittelijoille
klo 9-11

Suomea
vauvan kanssa (A2)
klo 11-12

KESKIVIIKKO

Suomea
kotivanhemmille
(alkeet)
klo 9-11

Suomea
kotivanhemmille (A2)
klo 13-15.30

TORSTAI

Suomea
aloittelijoille
klo 9-11

Suomea
vauvan kanssa (A2)
klo 11-12

PERJANTAI

Suomea
kotivanhemmille
(alkeet)
klo 9-11

Suomea
senioreille (alkeet)
klo 11.30-13

Suomea
kotivanhemmille (A2)
klo 13-15.30

Koto-Espoo • Matinkylän kartano

Euroopan unionin
osarahoittama

OMNIA

Koto-Espoo

3. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa

Teemme tiivistä yhteistyötä asiakkaan kokonaisvaltaisen tuen vahvistamiseksi:

- **Varhaiskasvatuksen työntekijät** – Lapsen tarpeiden huomioiminen palvelussa sekä palveluasiantuntijan tuki varhaiskasvatushakemusten tekemisessä
- **S2 Opettajat** – Asiakkaiden tilanteiden ja tarpeiden huomioiminen sekä kielitaidon kehityksen ja ohjauksen tukeminen.
- **Uraohjaus** – Lempeästi Kohti Työelämää -valmennus ja yksilöllinen uraohjaus asiakkaan etenemisen tueksi

Euroopan unionin
osarahoittama

Espoon suomenkielinen varhaiskasvatus

Junakerhon ja Metrokerhon alkutaival

- Kerhot aloittivat toiminnan syksyllä 2023 Kaukalahden kappelilla ja Matinkylän Naapuruustalolla
- Yksi varhaiskasvatustiimi, sosionomi ja kaksi lastenhoitajaa sekä palkkatuettu avustaja, työskentelivät molemmissa kerhopaikoissa vuoropäivinä
- Lapset olivat pieniä, juuri yksi vuotta täyttäneitä
- Ensimmäisten toimintakausien haasteet liittyivät
 - haastaviin vuokratiloihin
 - varhaiskasvatustiimin liikkuvaan työhön ja työntekijöiden vaihtuvuuteen
 - kerhoaikoihin: viikossa oli lapselle vain kaksi kerhopäivää ja kerhopäivä oli pitkä 9-12.30. Lasten oli vaikea tottua kerhoon ja jaksaa kerhossa koko kerhopäivän ajan
 - varhaiskasvatustiimin ja opettajan yhteisiä käytäntöjä ja sopimuksia vasta rakennettiin
 - kotoutujakotivanhemmille oli epäselvää, mitä lapsille tarjottava kerho tarkoittaa ja kuinka toimitaan.

Euroopan unionin
osarahoittama

ESPOO
ESBO

Junakerhon ja Metrokerhon taival etenee

- Eri mittaisia kerhopäiviä ja kerhopäivien määrää viikossa on kokeiltu.
- Uusia, omia tiloja kerholle ja opetukselle etsittiin junaradan ja metroradan varresta.
- Elokuusta 2024 saatiin uudet, omat tilat käyttöön, Punainen Tupa Espoon keskuksessa Junakerholle ja Matinkylän Kartano Metrokerholle. Molemmissa paikoissa kerholla on kolme huonetta, joten lapsia voi jakaa eri tiloihin, on mahdollisuus samanaikaisesti osan nukkua ja toisten leikkiä. Vanhempien on kerhojen välissä mahdollista lämmittää eväitä, syöttää lasta ja wc- ja eteistilat ovat toimivat.
- Tammikuusta 2025 aloitti molemmilla kerhoilla omat varhaiskasvatustiimit, sosionomi ja kaksi lastenhoitajaa, ja molemmilla tiimeillä on oma esihenkilönsä.
- Avoin Junakerho tarjoaa kaikille alueen vauva- ja pikkulapsiperheille kohtaamispaikan ja mukavaa toimintaa yhtenä iltapäivänä viikossa.
- Kahden viikon tutustumisjakso kerhon alussa ja sopivan mittaiset, riittävän usein toteutuvat kerhopäivät, auttavat lapsia tottumaan kerhoon nopeammin, mikä sitouttaa myös vanhempia heidän kursseilleen.
- Asiakastyytyväisyys on ollut hyvää kaikissa kerhon vaiheissa.

Euroopan unionin
osarahoittama

Espoon avoin varhaiskasvatus

- Kerho tukee lapsen ja vanhemman kielenoppimista.
- Kerho aloitetaan yhteisellä lauluhetkellä, jossa vanhempi ja lapsi saavat olla aktiivisessa toimijan roolissa. Yhteinen lauluhetki tukee yhteisöllisyyttä ja kielenoppimista.
- Kerhon leikkiympäristöissä on otettu huomioon kielenoppiminen erilaisten kuvatukien avulla. Toivotamme perheet tervetulleiksi leikkimään kerhon tiloihin jo hyvissä ajoin ennen kerhon alkua sekä avoimen varhaiskasvatuksen iltapäivään torstaisin. Tämä tukee lasten tottumista kerhon henkilökuntaan ja tiloihin.
- Varhaiskasvatuksen tiimien kollegiaalinen tuki ja yhteistyö kuukausittaisissa palaverissa. Varhaiskasvatuksen tiimit kokoontuvat kaksi kertaa kuukaudessa Teamsissä, jolloin mahdollista keskustella ajankohtaisista ilmiöistä kerhoissa ja jakaa hyväksi koettuja vinkkejä.
- Varhaiskasvatuksen kerhotiimi tekee tiivistä yhteistyötä suomenkielen opettajan kanssa. Viikoittaisissa palaverissa käydään läpi ajankohtaisia asioita, kuten retkisuunnitelmia ja käytännön toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

Euroopan unionin
osarahoittama

KUVIA

Lastenkerhon oppimisympäristö tukee koko perheen kielenoppimista arjen keskellä. Leikki ja kieli kulkevat käsi kädessä lastenkerhossa kuvatuen avulla. Kasviksia ja hedelmiä esittelevä juliste esittelee vanhemmille tuttuja teemoja suomen kielen kurssilta.

Yhteinen juhlapöytä kokoaa yhteen vanhemmat, lapset ja työntekijät. Kurssin päätösjuhla syntyy yhdessä tehden ja jakaen.

Euroopan unionin
osarahoittama

KUVIA

"Kielimetro" yhdistää lasten, vanhempien ja työntekijöiden äänet monilla kielillä. Tarkoituksena on tukea ymmärtämistä ja vahvistaa kasvatuskumppanuuden luomista.

Kerho alkaa yhteisellä lauluhetkellä, jossa jokainen lapsi toivotetaan tervetulleeksi kerhoon omalla nimellään. Kuvitettu lauluvihko tukee kielen ymmärtämistä ja vahvistaa yhteisöllistä hetkeä. Laulut, kuten kuvassa näkyvä Värilaulu, tekevät suomen kielen oppimisesta iloista ja osallistavaa yhdessä tekemistä.

Euroopan unionin
osarahoittama

Omnia

- Vastuualueena pedagoginen asiantuntijuus ja laatu.
- Tehtävänä suomen kielen opetus, oppisisältöjen suunnittelu, arviointi, alku- ja lopputestaus ja uraohjaus.
- S2-opettaja käy säännöllisesti keskusteluja kerho-ohjaajien kanssa ja osallistuu yhteiseen laulupiiriin, joka vahvistaa yhteisöllisyyttä ja oppimista arjen tilanteissa.
- Tiivis yhteydenpito asiakasohjauksen kanssa varmistaa sovittujen asioiden etenemisen, tiedon ja palautteen vaihdon sekä yhteisen ymmärryksen tavoitteista ja vastuista.
- S2-opettajan ja uraohjaajan tiivis yhteistyö varmistaa, että kielitaito ja urasuunnittelu "kulkevat käsi kädessä"

Euroopan unionin
osarahoittama

Yhteistyön hyödyt

- Parantaa palvelun laatua ja vaikuttavuutta: kun tieto ja osaaminen yhdistetään. Ratkaisuna syntyy kokonaisvaltainen palvelu, joka vähentää pullonkauloja ja sirpalemaisuuksia.
- Lisää asiakaslähtöisyyttä: palvelu vastaa paremmin asiakkaan ja perheen tarpeisiin. (kotivanhempi ja lapsi)
- Vähentää päällekkäistä työtä: roolit ja vastuut selkeät, mikä säästää resursseja.
- Vahvistaa alueellista verkostoa ja osaamista luoden pysyviä yhteistyörakenteita.
- Lisää kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta: päällekkäiset toiminnot poistuvat, rakenteet selkeytyvät, selkeät rakenteet ja osaamista hyödynnetään

Euroopan unionin
osarahoittama

Sie osaat ja kuulut

Toteuttaja:
**Rovaniemen koulutuskuntayhtymä,
Rovaniemi**

1.1.2024-31.12.2025

Hankepäällikkö:
Essi Perätalo

Yhteystiedot:
+358 40 668 6385
essi.peratalo@redu.fi

<https://www.redu.fi/fi/redu/hankkeet/sie-osaat-ja-kuulut>

"Hankkeen tavoitteina on kehittää kohderyhmän osallisuutta, työelämään etenemistä ja kiinnittymistä osaamisen kehittämisen kautta tai tehostetun yksilöllisen uraohjauksen avulla sekä tuoda työllistymistä edistävät toimenpiteet ja palvelut kohderyhmän saataville ympäristöihin, joissa he luonnollisesti käyvät.

Hankkeessa luodaan toimintamalli matalan kynnyksen tapaamisten paikoissa maahanmuuttaneille naisille, joissa on mahdollista saada vertaistukea. Hankkeessa on toteutetaan osaamisen kehittämistä, kuten kielitaidon vahvistamista, työnhakutaitojen ja digitaalisten valmiuksien parantamista, uraohjausta sekä naisten terveyttä ja hyvinvointia tukevaa tietoutta.

Hankkeen ensisijaisena kohderyhmänä ovat Rovaseudun maahanmuuttaneet, kotona lapsia hoitavat vanhemmat, erityisesti naiset. Toissijaisena kohderyhmänä maahanmuuttaneet perheet, vanhemmat ja miehet, jotka myötävaikuttavat naisten osallisuuteen sekä integroitumiseen."

60

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Sie osaat ja kuulut

Hankkeen toteutusaika: 1.1.2024 – 31.12.2025

Arkeen sopiva toimintamalli

- Hankkeessa kehitettiin toimintamalli, joka vahvisti naisten työllistymisen edellytyksiä, kielitaitoa ja hyvinvointia.
- Toiminta tarjosi matalan kynnyksen mahdollisuuden osallistua ja edetä kohti opintoja tai työelämää omassa tahdissa.
- Toiminta lisäsi yhteisöllisyyttä ja toi merkityksellisiä kontakteja toimijoiden välille
- Kasvatusalan opiskelijat saivat arvokasta kokemusta monikulttuurisesta työstä ja lasten ohjaamisesta käytännössä

Toiminta luvuissa

33
OSALLISTUJAA

27 NAISTA
6 MIESTÄ

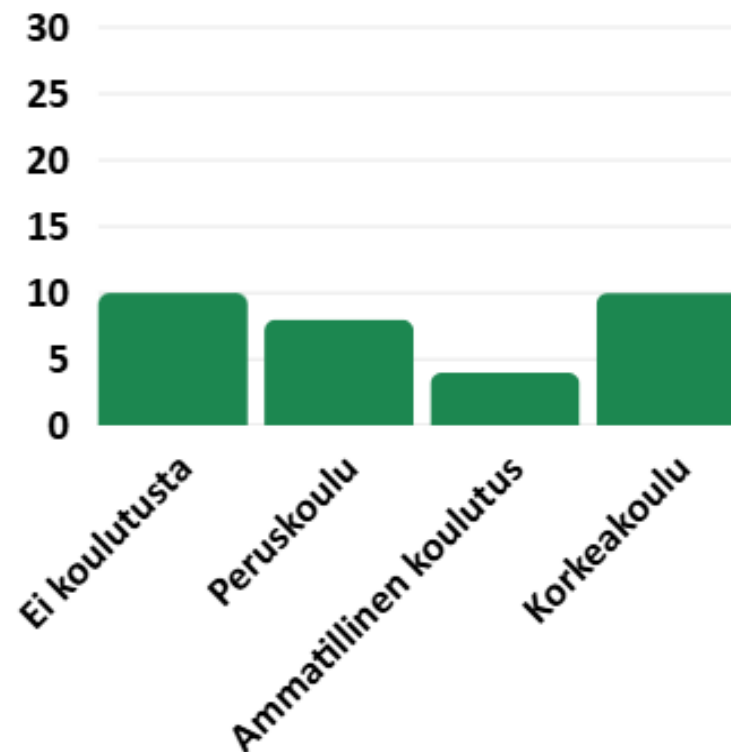
11 ERI KANSALAISUUTTA

RYHMÄTAPAAMISIA

**126 kertaa - yhteensä 378
tuntia**

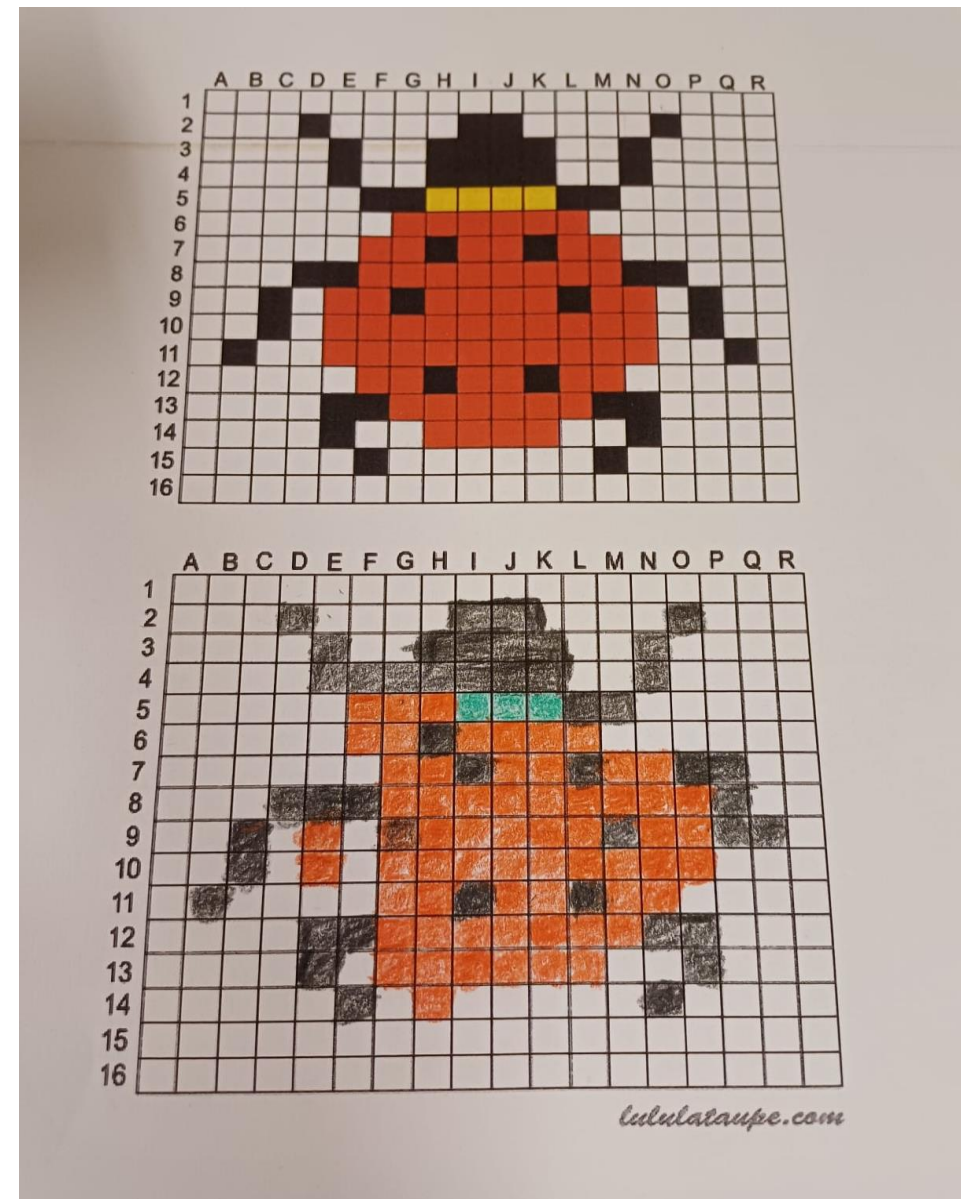
YKSILOTAPAAMISIA

**106 kertaa - yhteensä 265
tuntia**

Nostoja - Havaintoja

- Hahmottamistehtävissä ilmennyt viitteitä oppimisvaikeuksista
- Tärkeää tunnistaa tuen tarpeet jo hakuvaiheessa
- Voidaan huomioida esim. kielikokeen tai muun arvioinnin yhteydessä
- Mahdollistaa kohdennetun tuen heti opintojen alussa

Tuloksia - Onnistumisia

- Aito kohtaaminen ja kiireetön läsnäolo vahvistavat luottamusta
- Mahdollistaa rennon ilmapiirin
- Tuki voidaan kohdentaa oikea-aikaisesti ja tarpeen mukaan

Katse tulevaan

Hankkeen pysyväksi tulokseksi muodostui **maahanmuuttajatyöryhmä**, (MAINIO), joka tuo esiin myös kotivanhempien näkökulmaa ja varmistaa, että heidän tarpeensa huomioidaan alueellisessa kehittämisessä.

Maahanmuuttanut kotoa ammattilaiseksi - MAKO

Toteuttaja:

**Savon Koulutuskuntayhtymä
Oy, Kuopio**

1.8.2023-31.7.2026

Hankepäällikkö:

Pauliina Korhonen

Yhteystiedot:

+358 44 785 3403

pauliina.korhonen@sakky.fi

<https://sakky.fi/fi/maahanmuuttanut-kotoa-ammattilaiseksi-mako>

Hankkeessa on kehitetty toimintamalli kotona lapsia hoitavien maahanmuuttaneiden tavoittamiseksi. Tämä toimintamalli sisältää aktiivista verkostotyötä, hakevaa työtä ja monikielistä selkeää tiedottamista.

Hankkeessa kehitetyllä ja toteutetulla opiskelupajalla kotivanhemmat ovat opiskelleet suomen kieltä, vahvistaneet digitaitoja sekä saaneet tietoa palveluista ja koulutus- ja työllistymismahdollisuuksista.

Opiskelupajojen aikana lastenhoito on järjestetty yhteistyössä Savon ammattiopiston sosiaali-, ja terveysalan opettajien ja opiskelijoiden kanssa. Kotivanhemmat ovat saaneet henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa esimerkiksi palveluiden käyttämisessä sekä koulutukseen hakeutumisessa.

Hankkeessa on kehitetty paikallisesti tarjottava ammatillinen tutkinnonosa, jota on pilotoitu puhdistuspalvelualalla. Alan osaajaksi suomalaiseen työelämään –tutkinnonosa on kehitetty tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa. Sen sisältöön ovat kuuluneet vahva ammatillinen suomen kielen tuki, työpaikkoihin tutustuminen ja avustavissa työtehtävissä toimiminen työparina työpaikkaohjaajan kanssa sekä ammatillisten perustaitojen opiskelu. Koulutukseen ei ole määritetty kielitaitovaatimusta vaan motivaatio opiskella ja työllistyä puhdistuspalvelualalle ovat olleet tärkeimmät valintaperusteet.

Hankkeessa on tehty yhteistyötä Savon ammattiopiston henkilökunnan, työnantajien, järjestöjen, Kuopion kaupungin, Työllisyyspalveluiden, Pohjois-Savon hyvinvointialueen, eri oppilaitosten ja neljännen sektorin kanssa.

67

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

❖ Maahanmuuttanut kotoa ammattilaiseksi (MaKo) 1.8.2023 – 31.7.2026

❖ Projektipäällikkö Pauliina Korhonen, Savon ammattiopisto

Kohderyhminä ovat

- kotona lapsia hoitavat maahanmuuttaneet
- maahanmuuttaneet joiden lapsi on siirtynyt varhaiskasvatukseen kuluneen puolen vuoden aikana (ns. siirtymäaika)
- työyhteisöt ja erityisesti työpaikkaohjaajat

Hankkeessa on luotu kaksi toimintamallia: MaKo-opiskelupajat ja ammatillinen lyhytkoulutus

MaKo-opiskelupajoilla

- ei ole kielitaito- tai sitoutumisvaatimusta
- osallistujat eivät ole oppilaitoksessa kirjoilla
- osallistujat ovat vakuutettuja hankkeen toimesta
- lastenhoito on järjestetty

MaKo-hankkeessa pilotoiduissa ammattikoulutuksissa

- ratkaisevana valintakriteerinä on pidetty motivaatiota
- koulutukseen ei ole määritelty kielitaitovaatimusta
- lapset ovat opiskeluaikana päiväkodissa, mutta pienten lasten vanhempien arkeen vaikuttavia tekijöitä on huomioitu koulutuksia suunniteltaessa
- osallistujat ovat Sakkyn opiskelijoita

**Euroopan unionin
osarahoittama**

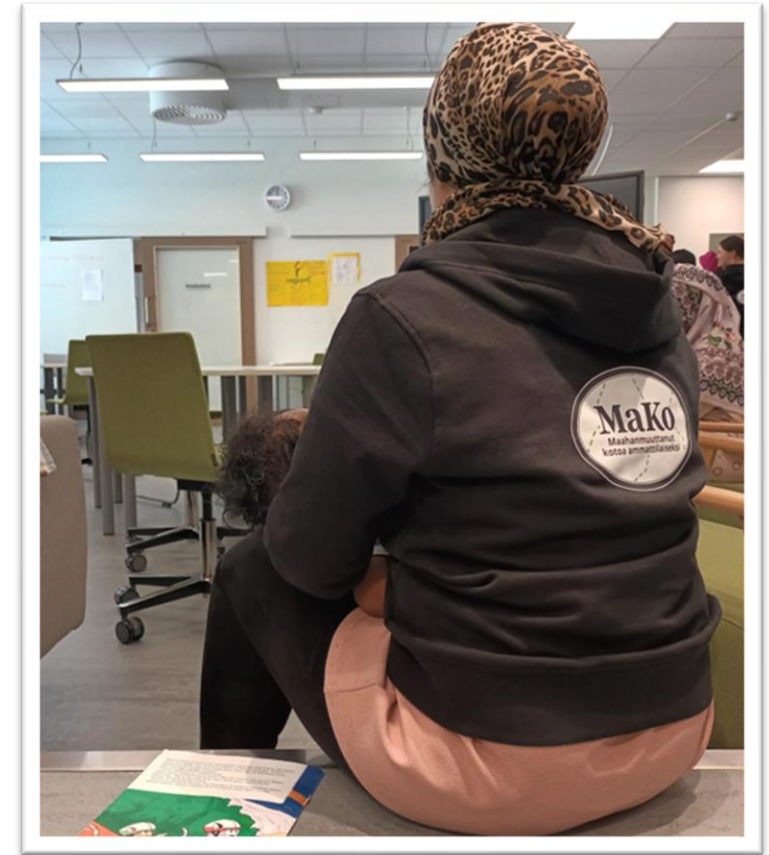
MaKo-hankkeen aikana oppilaitosyhteistyö Savon ammattiopistossa on tarkoittanut mm. seuraavia asioita 1/2

Tarkoituksenmukaisten tilojen käyttö mahdollisuutta

- Tilojen on täytynyt soveltua sekä pienille lapsille, että aikuisten opiskeluun, olla erilliset, mutta lähellä toisiaan.

Merkityksellistä yhteistyötä sosiaali- ja terveysalan kanssa

- Sosiaali- ja terveysalan opettajat ovat sitoutuneet organisoimaan opiskelupajoille hoiva-avustaja ja lähihoitajaopiskelijoita lastenhoidon harjoitteluun.
- Lastenhoidon järjestäminen mahdollistaa kotivanhempien keskittymisen opiskeluun. Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat saavat lastenhoidon harjoittelun lisäksi tilaisuuden monikulttuurisiin kohtaamisiin. Lapsille tarjolla on turvallinen ja virikkeellinen tila, jossa he opettelevat olemaan pienen ajan erossa vanhemmasta.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

 SAVON
AMMATTIOPISTO

MaKo-hankkeen aikana oppilaitosyhteistyö Savon ammattiopistossa on tarkoittanut mm. seuraavia asioita 2/2

Työpajojen järjestämistä kotivanhemmille osana ammattiopintoja

- Sakkyn eri alojen opiskelijat ovat suunnitelleet työpajojen sisällön osana opintojaan.
- Työpajojen toteuttaminen on
 - tarjonnut ohjauskokemuksia opiskelijoille
 - lisännyt tietoa ammattialoista kotivanhemmille
 - toiminut erinomaisena suomen kielen puheharjoituksena molemmille osapuolille

Kotikansainvälisyyden vahvistamista monikulttuuristen juhlien muodossa

- Olemme juhlistaneet kevään tuloa ja joulun aikaa kutsumalla paikalle kotivanhemmat perheineen tai läheisineen.
- Juhlissa tarjottavista herkuista ovat vastanneet Sakkyn maahanmuuttaneet ravintola-catering- ja puhdistuspalvelualojen opiskelijat opettajiensa johdolla.
- Ohjelmaa on järjestetty yhteistyössä Sakkyn opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

 SAVON
AMMATTIOPISTO

Mako-opiskelupajan S2-opetus

- Opiskelupajalla on toimintaa kahtena päivänä viikossa, tiistaina ja torstaina, kello 9.00-11.15.
- Opiskelijamäärä on enintään 15/kerta.
- Opiskelupajalla työskentelevät pääasiassa S2-opettaja, maahanmuuttajaohjaaja ja mahdollisuuksien mukaan myös vertaisohjaaja.
- Suomen kielen opiskelun tavoite on aloittaa suomen kielen opiskelu, ylläpitää saavutettua kielitasoa tai lisätä suomen kielen osaamista. Tavoite on yksilöllinen.
- Opiskelupajalla ei ole kielitaitovaatimusta. Opiskelijoiden suomen kielen taso voi olla luku- ja kirjoitustaidottomista lähes B1-tasolle.
- Kun opiskelija tulee opiskelupajalle, hänen kielitaidon taso arvioidaan haastattelemalla ja erilaisten tehtävien avulla.
- Opiskelijoiden kielitason mukaan opiskelijat on jaettu kahteen ryhmään. Toisessa ryhmässä opiskelevat opiskelijat, jotka eivät vielä osaa yhtään suomea sekä noin A1-tasolla olevat. Toisessa ryhmässä opiskelevat yli A1-tasoiset opiskelijat. Jotkut opiskelijat tekevät itsenäisesti YKI-testiin valmistavia tehtäviä.
- Ryhmät työskentelevät samassa tilassa ja lähellä toisiaan. Vuorovaikutusta on paljon ryhmien välillä. Paremmin suomea osaavat voivat auttaa heikommin osaavia. Myös vapaamuotoista kanssakäymistä on opiskelijoiden välillä.
- Opiskelijoille tarjotaan heidän kielitaitonsa mukaisia tehtäviä. Kaikkia kielen osa-alueita pyritään kehittämään.
- Suomen kielen opiskelun ohessa opiskelupajalla opitaan myös digitaitoja.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Mako-opiskelupajan S2-opetus

- Päivittäinen opiskelu aloitetaan keskustelulla ryhmissä. Aloittelevien ryhmässä toistetaan peruskysymyksiä esim. henkilötiedoista, päivistä, numeroista, perheestä. Kun kielitaito kasvaa, lisätään kysymyksien vaatimustasoa. Toisessa opiskeluryhmässä voidaan keskustella abstrakteistakin asioista ja esim. Ilmaista mielipiteitä ja perustella niitä. Keskustelutuokion jälkeen siirrytään tekemään opiskelijan kielitaidon tasolle sopivia tehtäviä: sanastoharjoituksia, kielioppitehtäviä, tekstin ymmärtämisiä tai kirjoittamisharjoituksia.
- Opiskelupajalla on teemapäiviä, jolloin keskitytään teeman sanastoihin esim. ruoka, luonto, juhlapäivät, kodin siivous.
- Opiskelupajalla annetaan informaatiota paikkakunnan tapahtumista ja toiminnoista, joihin opiskelijat voivat osallistua.
- Opiskelupajalla ei ole läsnäolopakkoa. Opiskelijat tulevat opiskelemaan, kun omat voimavarat ja perheen tilanne sallii.
- Opiskelussa ei tarvitse aina olla tehokas, jos esim. yöunet ovat jääneet vähiin. Osallistuminen on tärkeää.
- Opiskelupajan merkitys osallistujille tietojen ja taitojen oppimisen lisäksi sosiaalinen. Opiskelijat saavat tunteen osallisuudesta yhteiskuntaan. He saavat olla kontaktissa toisten aikuisten kanssa ja saavat ystäviä.
- Haasteena opiskelupajalla on osallistujien suomen kielen ja opiskeluvalmiuksien suuri vaihtelu, jonka vuoksi opiskelijat joutuvat joskus odottamaan tukea. Joustavuutta vaaditaan kaikilta.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Työelämäyhteistyö on monipuolista, aktiivista ja vastavuoroista

Kontaktointi

- Työelämän edustajien kanssa on keskusteltu jo hankkeen suunnitteluvaiheessa.

Teemalliset työelämäfoorumit

- Oppilaitoksen ja työpaikkojen välinen yhteistyö on vahvistunut työelämäfoorumeissa. Työnantajia ja työntekijöitä on kutsuttu keskustelemaan omista kokemuksista, osaajatarpeista ja myös toiveista oppilaitoksen suuntaan.
- Työelämäfoorumeilla on toteutunut työnantajien vertaisuus ja kokemusten jakaminen.

Työpaikkakohtainen tuki

- Vuoropuhelu työpaikan tilanteesta on tärkeää - opiskelijoiden TEO-jaksolle pääsemisestä sekä työllistämisen mahdollisuuksista ja esteistä täytyy käydä keskustelua aktiivisesti ja matalalla kynnyksellä.
- Työpaikkaohjaajien tukeminen ennen harjoittelua ja harjoittelun aikana.
- Työyhteisöjen kouluttaminen monikulttuurisessa työyhteisössä toimimisesta.

Työllistyminen

- Työnhakemisessa tehtävä yhteistyö: työnhaun asiakirjat, osaamispassin käyttäminen, työhaastattelussa tukeminen, rekrytointitapahtumat.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Alan osaajaksi suomalaiseen työelämään 15 osp

- Opiskelijoille ei ole kielitaitovaatimusta.
- Opinnot alkavat lähiopetuksena koululla, ja ne sisältävät suomen kielen opetusta, työelämäpelisääntöjä, digitaitoja, työturvallisuutta sekä ammatillisia opintoja.
- Työnantajat vierailevat oppilaitoksessa.
- Oppilaitoksessa järjestetään alan rekrytointitapahtuma.
- Kummiyrityksinä ovat työpaikat, jotka soveltuvat opiskelijoille.
- Työpaikkaohjaajat saavat ammatinopettajilta tukea, ohjausta ja kannustusta.
- Opettajat kiertävät työpaikoilla opettamassa ja ohjaamassa opiskelijoita.
- Työssäoppimisjakson aikana opiskelijat ovat neljä päivää työpaikalla ja yhden koululla.
- Opiskelijat saavat työnhakuvalmennusta.
- Työssäoppimispaikoilla opettajat keskustelevat työllistymisen mahdollisuuksista.
- Koulutusjakson päätteeksi opiskelijat suorittavat näytön *Alan osaajaksi suomalaiseen työelämään*.

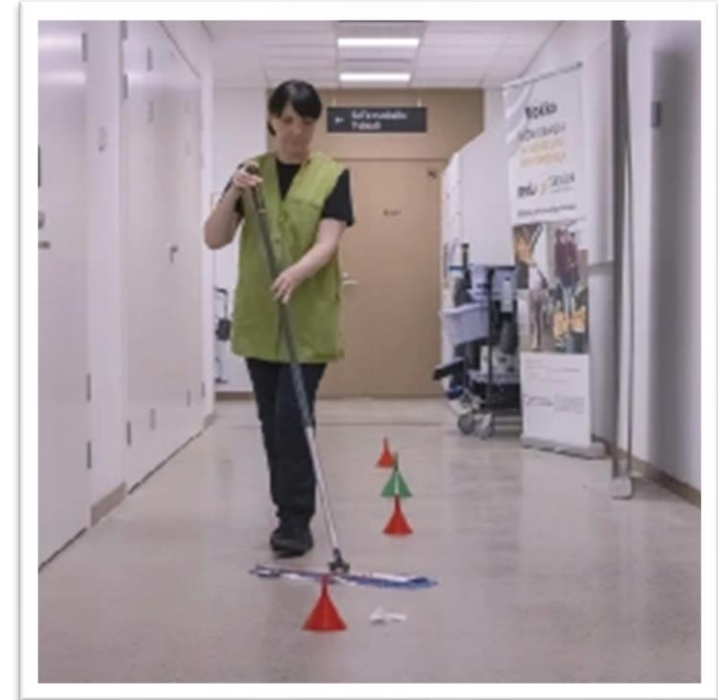

**Euroopan unionin
osarahoittama**

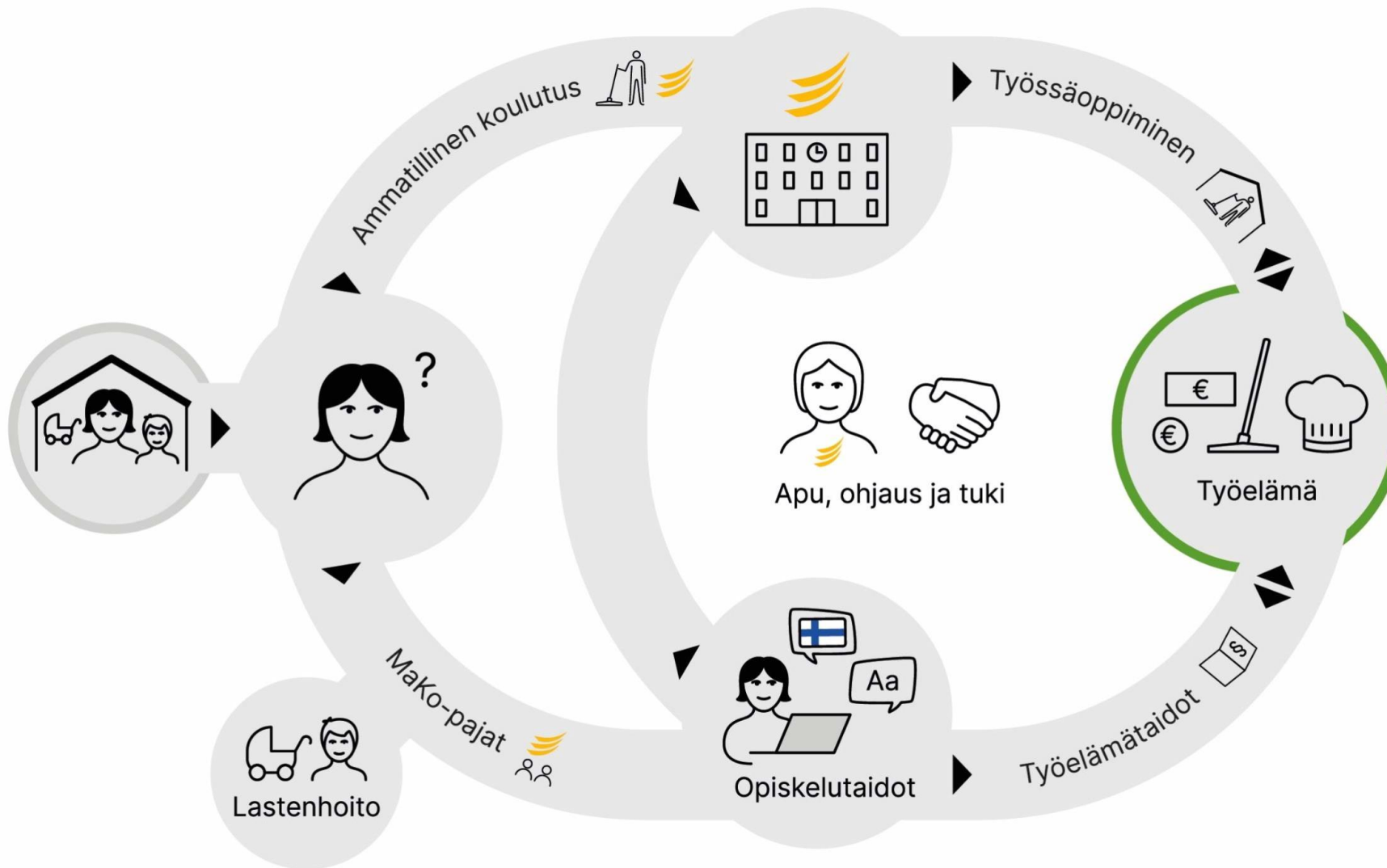
Pilotoitujen koulutuskelpuuden edut

- Tuki suomen kielen opiskelussa: peruskielitaito, puhekieli ja ammattisanasto
 - Suomalaisen työelämän tapojen tutuksi tekeminen heti opiskelujen alussa
 - Ammatin perusosaamisen vahva oppiminen
 - Kohderyhmän huomioiminen kokonaisvaltaisessa ohjauksessa
 - Opetus käytännönläheisessä ympäristössä auttaa ymmärtämään asioita, vaikka kielitaito olisi vielä kehittymässä.
 - Suomen kielen ja ammatillisten tehtävien yhdistäminen ja purkaminen koulupäivinä
 - Työelämästä nousseiden asioiden käsitteleminen koulupäivinä
 - Opiskelijoiden työpaikalla olemisen lisääminen asteittain
 - Kummiyritysyhteistyö mahdollistamat keskustelut, joilla on varmistettu laadukas työpaikkaohjaus opiskelijoille
 - Työpaikkaohjaajien tukeminen, ohjaus ja kouluttaminen
 - Tiivis kontakti opiskelijoihin koko ajan
- ✓ **Edistää työllistymistä**
- ✓ **Työkokemus ja työelämän tuntemus helpottavat opintojen jatkamista.**

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Euroopan unionin
osarahoittama**

SAVON
AMMATTIOPISTO

Kommenttipuheenvuoro

Maija Lehtimaa, maahanmuutto- ja kotoutumisasiantuntija
Kuntaliitto

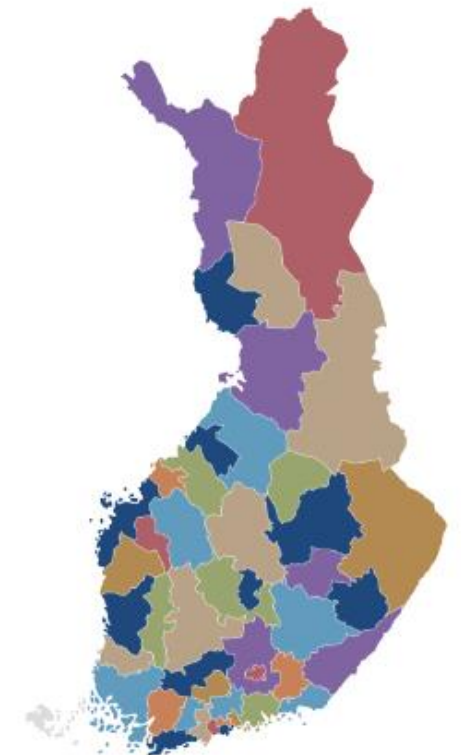
Kotoutuja-asiakkaiden palveluiden järjestäminen kunnassa ja työllisyysalueilla

- KOTO24- ja TE24-uudistukset toivat kunnille entistä suuremman roolin kotoutumisesta ja kotoutuja-asiakkaiden työllisyyden edistämisessä.
- Työttöminä työnhakijoina olevien kotoutuja-asiakkaiden palvelut järjestää työvoimaviranomainen
- Työvoiman ulkopuolella olevien palvelujen järjestämisestä vastaa lähtökohtaisesti kunta
 - Kunnilla on vapaus päättää, miten ne palvelut järjestävät. Palvelut voidaan järjestää **itsenäisesti tai yhteistyössä** muiden kuntien kanssa.
 - Kunnat voivat myös sopia työvoimaviranomaisten kanssa, että nämä huolehtivat kotoutumispalvelujen järjestämisestä myös työvoiman ulkopuolella oleville.

Työikäiset työvoiman ulkopuoliset kotoutujat

- **21** alueella työvoimaviranomainen hoitaa vain työttömäksi työnhakijaksi rekisteröityneiden työnhakijoiden palvelut
- **6** alueella työvoimaviranomainen hoitaa kaikki kotoutumispalvelut keskitetysti
- Muilla alueilla erilaisia yhdistelmiä ja sopimusratkaisuja

Miksi maahanmuuton ja kotoutumisen kysymykset ovat kunnille tärkeitä aiheita juuri nyt?

- **Väestörakenne muuttuu** – Syntyvyys laskee ja huoltosuhde heikkenee. Maahanmuutto on tasapainottanut kehitystä.
- **Muuttuva lainsäädäntö edellyttää kunnilta toimintaa** – Kunnilla on päävastuu kotoutumisen edistämisestä. Työvoimaviranomaiset hoitavat myös kansainvälisen työvälityksen tehtäviä.
- **Tarve osaavalle työvoimalle ja kasvutoimille** – Kansainvälinen osaaminen ja toimivat kotoutumispalvelut voivat osaltaan edistää elinvoimaa, vahvistaa paikallista taloutta ja väestön pitovoimaa.
- **Hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen** – Kotoutumisessa onnistuminen on ratkaisevaa.

Miksi kotivanhempien kotoutuminen on tärkeää?

- **Perheen kotoutuminen** -Vanhemman kotoutuminen vaikuttaa myös lasten hyvinvointiin, koulupolkuun ja kielen oppimiseen.
- **Osallisuus** - Kielitaidon kehittyminen ja yhteiskunnan parempi ymmärtäminen lisää mahdollisuuksia osallistua. Kuulumisen tunne auttaa maahanmuuttanutta löytämään paikkansa uudessa kotimaassa.
- **Verkostot** - Uudet ystävyyssuhteet tarjoavat apua arkeen, mahdollistavat kokemusten jakamisen ja vahvistavat kotoutumista. Tunne siitä, että kuuluu yhteisöön helpottaa uuden kulttuurin omaksumista.
- **Työllistyminen** - Kotoutuminen nopeuttaa siirtymistä työelämään ja lisää perheen taloudellista itsenäisyyttä

Suomeen muutetaan pääosin perheen, työn ja opiskelun perässä

Maahanmuuton eri syitä

Perhesyyt

- Muutto puolison tai perheen luo

Työ ja elinkeino

- Työ, kausi- ja sesonkityö, ulkomaan komennus
- Yrittäjyys ja startupit

Opiskelu ja tutkimus

- Opiskelijat ja tutkijat

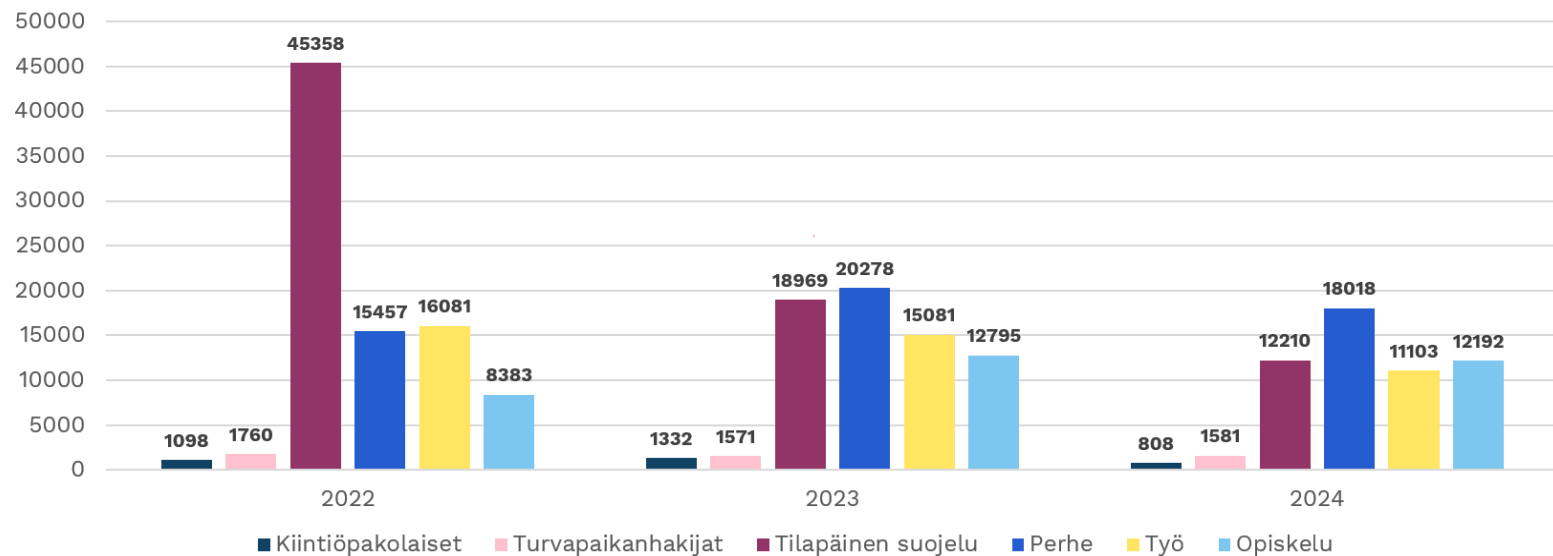
Kansainvälinen suojelu

- Kiintiöpakolaiset, turvapaikanhakijat, tilapäinen suojelu

Paluumuutto

- Suomeen palaavat entiset kansalaiset ja heidän perheensä

Ensimmäisen oleskeluluvan saaneet Suomessa 2022-2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

EU-kansalaisten liikkuvuus Suomeen on pysynyt vähäisenä
– yhä useampi muuttaja **EU:n ulkopuolelta**

Yhteistyö on kotoutumisen avaintekijä

Kotoutumisen edistäminen edellyttää eri toimijoiden välistä laajaa ja monialaista yhteistyötä

Kotoutuminen ei tapahdu pelkästään viranomaispalveluissa, vaan koko yhteiskunnan verkostoissa

Kiitos!

Maija.Lehtimaa@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Kysymyksiä? Keskustelua

torstai 11. joulukuu 2025

84

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

Kiitos osallistumisesta!

[Kotiäitiluotsi](#) (Turku)

[Kotoa kohti työelämää](#) (Espoo)

[HOT - hyvinvointia, osallisuutta ja työtä](#) (Lahti)

[Maahanmuuttanut kotoa ammattilaiseksi](#) (Kuopio)

[Kotoa työelämään - Maahanmuuttaneiden toimiva arki – KOTVA](#) (Oulu)

[Sie osaat ja kuulut](#) (Rovaniemi)

Palaute

Kumppanina kotoutumisessa -hanke

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

